

Số: 38 /TB-VKS-P7

Quảng Ninh, ngày 16 tháng 8 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử sơ thẩm Vụ án hình sự

Qua công tác kiểm sát bản án sơ thẩm và nghiên cứu hồ sơ KSĐT, KSXX đối với vụ án Trần Hoàn - Về tội: “Cuồng đoạt tài sản” và tội “Làm nhục người khác”, của VKSND thị xã Quảng Yên, VKSND tỉnh Quảng Ninh tổng hợp và rút kinh nghiệm như sau:

I. Tóm tắt nội dung vụ án và quá trình giải quyết :

Khoảng đầu tháng 01/2023, Trần Hoàn đến khu vực phường Minh Thành, thị xã Quảng Yên chơi và sử dụng ứng dụng “tìm quanh đây” trong tài khoản mạng xã hội zalo “Tranh Hà Nội” của Hoàn để tìm kiếm các phụ nữ nhằm tán tỉnh. Hoàn làm quen được với chị Lanh Thị Hường, sinh năm 1990, trú tại khu cây số 11, phường Minh Thành, thị xã Quảng Yên.

Ngày 07/01/2023, sau khi có quan hệ tình dục với chị Lanh Thị Hường, Hoàn dùng điện thoại di động quay 04 video ghi lại hình ảnh chị Hường khỏa thân và nảy sinh ý định dùng video để đe dọa, chiếm đoạt tài sản. Trong khoảng thời gian từ 27/01/2023 đến ngày 02/02/2023, Hoàn đã dùng điện thoại di động gửi 04 video hình ảnh khỏa thân của chị Lanh Thị Hường qua ứng dụng nhắn tin nhanh Messenger của mạng xã hội Facebook cho cháu Lanh Thị Thẽ (con gái chị Hường, là người dưới 16 tuổi), để đe dọa, uy hiếp tinh thần, yêu cầu cháu Thẽ phải quay video hình ảnh thủ dâm cho Hoàn xem nhằm thỏa mãn nhu cầu sinh lý để sẽ xóa các video khỏa thân của chị Hường, nhưng cháu Thẽ không đồng ý; đồng thời gửi video qua tài khoản zalo cho chị Hường và anh Nguyễn Văn Khái (chồng chị Hường) rồi nhiều lần nhắn tin đe dọa anh Khái, cháu Thẽ, chị Hường là sẽ gửi video của chị Hường cho nhiều người để uy hiếp tinh thần nhằm cưỡng đoạt của anh Khái 200.000 đ (Hai trăm nghìn đồng) và của chị Hường, cháu Thẽ mỗi người 1.000.000 đ (Một triệu đồng), sau đó đã chiếm đoạt được số tiền 500.000đ (Năm trăm nghìn đồng) của chị Hường.

Sau khi anh Khái, cháu Thẽ và chị Hường không đồng ý chuyển tiền và nhiều lần yêu cầu gặp mặt Hoàn để xóa video, Hoàn tiếp tục dùng điện thoại di động lập nhóm gồm các tài khoản của người thân, bạn bè của chị Hường trên ứng dụng Messenger Facebook và gửi 04 video hình ảnh khỏa thân của chị Lanh Thị Hường lên nhóm cho nhiều người xem. Chị Hường không gặp được Hoàn để xóa video nên đã trình báo sự việc đến Cơ quan Công an. Ngày 23/3/2023, bị cáo bị giữ, bắt trong trường hợp khẩn cấp, hiện đang tạm giam tại Trại tạm giam Công an tỉnh Quảng Ninh.

Quá trình điều tra Trần Hoàn thành khẩn khai nhận hành vi phạm tội của mình. Cơ quan điều tra thu giữ của Hoàn một chiếc điện thoại di động nhãn hiệu Samsung Galaxy A50 bị can sử dụng vào việc phạm tội. Gia đình bị cáo đã bồi

thường số tiền 35 triệu đồng cho chị Hương, chị Hương và cháu Thế có đơn đề nghị xin giảm nhẹ hình phạt cho Hoàn.

Bản án HSST số 55 ngày 12/7/2023, của TAND thị xã Quảng Yên, đã tuyên bố bị cáo Trần Hoàn, phạm tội: “Làm nhục người khác” và tội “Cưỡng đoạt tài sản”. Áp dụng điểm e khoản 2 Điều 155; điểm c khoản 2 Điều 170, điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51, điểm g khoản 1 Điều 52, Điều 55, Điều 38 Bộ luật Hình sự (BLHS), xử phạt Trần Hoàn 04 tháng tù về tội “Làm nhục người khác”, 36 tháng tù về tội “Cưỡng đoạt tài sản”. Tổng hợp hình phạt chung cho cả hai tội là 40 tháng tù. Thời hạn tính từ ngày tạm giam 23/3/2023. Ngoài ra, bản án còn quyết định về xử lý vật chứng, nghĩa vụ nộp án phí hình sự sơ thẩm và thông báo quyền kháng cáo cho bị cáo.

II. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm:

1. Những vi phạm về thủ tục, trình tự tố tụng:

- Cháu Lan Thị Thế là người chưa thành niên (chưa đủ 16 tuổi). Tuy nhiên, khi Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thị xã Quảng Yên tiến hành ghi lời khai của cháu Thế lại không có sự tham gia của người đại diện, giám hộ cho cháu là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng đối với người dưới 18 tuổi quy định tại các Điều 420, 412 Bộ luật Tố tụng hình sự.

- Cơ quan điều tra xác định sai tư cách tham gia tố tụng: Cháu Lan Thị Thế và anh Nguyễn Văn Khái vừa là bị hại trong tội “Cưỡng đoạt tài sản”, vừa là người làm chứng trong tội “Làm nhục người khác”. Tuy nhiên, các biên bản ghi lời khai của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thị xã Quảng Yên đối với cháu Thế và anh Khái chỉ xác định tư cách tham gia tố tụng là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan hoặc người bị hại. Đồng thời, các chị Lan Thị Huyền, Đào Trần Hồng, Sầm Thị Ninh và anh Trần Đức Trọng là những người trong nhóm Messenger Facebook được bị cáo Hoàn gửi các video khóa thân của chị Hương là người làm chứng, biết những tình tiết liên quan đến tội phạm và vụ án nhưng Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thị xã Quảng Yên lại xác định tư cách tham gia tố tụng của họ là người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan.

- Chị Sầm Thị Ninh (là em họ của chị Hương) có lời khai về việc bị cáo Hoàn thông qua ứng dụng Messenger Facebook gửi cho chị 04 đoạn video khóa thân của chị Hương và yêu cầu chị chuyển khoản 01 triệu đồng, nếu không sẽ gửi các video này cho người thân, bạn bè của chị Hương. Khi chị không đồng ý, Hoàn tiếp tục khoe sức khỏe và gạ gắp chị để quan hệ tình dục. Nội dung này chưa được cấp Sơ thẩm điều tra, làm rõ trong giai đoạn sơ thẩm.

- Cơ quan điều tra tiến hành cho chị Lan Thị Hương nhận dạng đối tượng Trần Hoàn, nhưng không đảm bảo về thời gian (Biên bản nhận dạng xác định thời gian bắt đầu vào 07 giờ 25 phút ngày 23/3/2023; thời gian kết thúc vào 18 giờ 40 phút ngày 08/6/2022).

2. Những vi phạm về áp dụng pháp luật

- Đối với tội “Làm nhục người khác”: Bị cáo Trần Hoàn chỉ bị cấp sơ thẩm điều tra, truy tố, xét xử với 01 tình tiết định khung hình phạt là “sử dụng mạng máy tính, hoặc mạng viễn thông, phương tiện điện tử để phạm tội”, quy định tại điểm e khoản 2 Điều 155 BLHS là bỏ lọt tình tiết định khung hình phạt. Hồ sơ vụ án thể hiện trong khoảng thời gian từ ngày 27/01/2023 đến ngày 02/02/2023, bị

cáo Trần Hoàn đã nhiều lần gửi các video clip ghi lại hình ảnh chị Hương khoe thân cho anh Nguyễn Văn Khái (chồng chị Hương); cháu Lan Thị Thê (con gái chị Hương) và nhóm 16 người trên ứng dụng Messenger Facebook; các lần gửi đều độc lập về thời gian và cho những người khác nhau. Vì vậy, lẽ ra bị cáo còn phải chịu thêm một tình tiết định khung hình phạt “phạm tội 02 lần trở lên”, quy định tại điểm a khoản 2 Điều 155 BLHS, tuy nhiên cấp sơ thẩm lại áp dụng tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự theo điểm g khoản 1 Điều 52 BLHS là không đúng (*khoản 2 Điều 52 BLHS quy định: Các tình tiết đã được Bộ luật này quy định là dấu hiệu định tội hoặc định khung hình phạt thì không được coi là tình tiết tăng nặng*).

Ngoài ra, với hành vi tung các video clip nêu trên nhằm mục đích cưỡng đoạt tiền của cháu Thê, anh Khái, chị Hương... nhưng không được, bị cáo Trần Hoàn đã lập nhóm 16 người trên ứng dụng Messenger Facebook tiếp tục đăng tải các video clip này, thể hiện ý thức chủ quan của bị cáo là “cố tình thực hiện tội phạm đến cùng”, nhưng cấp sơ thẩm không áp dụng tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự quy định tại điểm e, khoản 1, Điều 52 BLHS đối với bị cáo là bỏ lọt.

Hành vi phạm tội của bị cáo thể hiện sự bệnh hoạn, xuống cấp về nhân cách, đạo đức khi gửi đi những hình ảnh của chị Hương cho chính con gái ruột của chị Hương (cháu Thê) dưới 16 tuổi và yêu cầu cháu Thê phải quay lại hình ảnh thủ dâm của cháu để gửi cho bị cáo.

Do đó, với tính chất, mức độ hành vi phạm tội của bị cáo như phân tích ở trên thì mức hình phạt 04 tháng tù cấp sơ thẩm đã tuyên đối với bị cáo Trần Hoàn, về tội “Làm nhục người khác” là quá nhẹ, không đảm bảo tính răn đe, giáo dục và phòng ngừa chung.

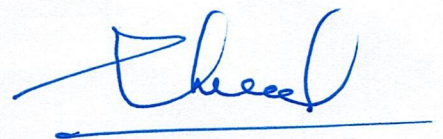
Mặt khác, việc cấp sơ thẩm áp dụng Điều 55 BLHS để quyết định hình phạt trong trường hợp phạm nhiều tội nhưng không áp dụng điểm a, khoản 1 của Điều này là chưa đầy đủ.

Xét thấy, quá trình điều tra, truy tố và xét xử vụ án trên có rất nhiều sai sót về tố tụng và việc áp dụng pháp luật, VKSND tỉnh Quảng Ninh yêu cầu đồng chí Viện trưởng VKSND thị xã Quảng Yên nghiêm túc rút kinh nghiệm, kiểm điểm làm rõ nguyên nhân, trách nhiệm để xảy ra vi phạm, thiếu sót nêu trên và báo cáo kết quả về Viện kiểm sát nhân dân dân tỉnh trước ngày 25/8/2023./.

Nơi nhận:

- Đ/chí Viện trưởng (để báo cáo);
- 13 VKS cấp huyện và các phòng 1,2,3,7- VKS tỉnh } để rút kinh nghiệm;
- VPTH, Thanh tra (để biết);
- Lưu: VT, P7.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Nguyễn Mai Thúy